

FASONGSYDD FAR SOTT

Egendesignede jeans og personifiserte poloskjorter rett fra 3D-skanneren. Festantrekk er ikke lenger den eneste grunnen til å oppsøke skredderen.

TEKST LINE TILLER FOTO JOHANNES W. BERG
New York

INNE I ET glassbur, midt i en bukseforretning på nedre del av Manhattan i New York, sitter 22 kinesiske damer med hvert sitt jeans-forkle og lytter til asiatiske radiotoner. Med en enkeltnålmaskin syr de dongeribukser til noen av Manhattans mest pirkete mennesker.

Det er nemlig ikke lenger bare dressjakker og lysebrune lærsko som blir formet etter fasong. Enkelte kunder er heller ikke fornøyd med å «bare» bestemme lisser, farger eller skinnstype på sine egne joggesko, slik Nike og andre giganter tilbyr.

De kresne vil personifisere hverdagsklærne sine, og få dem skreddersydd. Dermed har en helt ny skred-derindustri tråklet seg frem i USA.

SKREDDERJEANS. – Kan dere lage en veldig tynn lomme, akkurat her, slik at jeg får plass til mobilen min, spør en røslig ung mann med caps høyt på hodet. Han henger ved et armhulehøyt bord i jeansforretningen 3x1, og diskuterer sine nye benklær med en av butikkens tre «bespoke»-eksperter. De har låst opp dørene før butikken offisielt åpner. Mannen er super-vip.

– Vi kan gjøre alt du ønsker.

Er svaret.

– Sweet. Da er jeg fornøyd, sier han.

Det finnes dem som kommer innom butikken med en Louis Vuitton-veske og ber om at den blir klippet

3X1

STARTET av Scott Morrison i 2011.

MÅLET er å lage verdens beste jeans ved å skreddersy dem for hånd og la kunder velge mellom over 360 typer dongeri.

opp og sydd til beltehemper. Noen har tatt med seg kashmirtøy, andre vil ha en nøyaktig kopi av sin fars Levi's 501 fra 1972. Det finnes grenser på 3x1, men de avhenger av lommeboken din, ikke fantasien.

– Bespoke betyr at kunden får sin helt særegne pass-fasong, samt får velge alt fra stoff til knapp, glidlås-system og trådfarger. Bare igår tok jeg inn syv bespokene bestillinger, så den delen av businessen vår vokser veldig for tiden, sier bespoke-ekspert, James May.

– Kevin Bacon kom inn døren for noen dager siden, han bestilte to par.

VERDENS STØRSTE BLÅSAMLING. På veggen over tedrikkende, hviskende syersker henger et sepiafarget fotografi fra tidlig 1900-tall. Det viser kvinner og vever, fra North Carolina og vevsfabrikken Cone Mills. Da dongeripopulariteten eksploderte på 1950-tallet, valgte fabrikken å selge unna de så-

BESPOKE betyr at kunden får sin egen unike bukse, spesialtilpasset sin figur, samt bestemme blant annet stoff, glidelåser, knapper, tråder og hemper. **NETT** 3x1.us

kalte «32 inch-looms» – mindre vever som nå har fått vintage-merkelapp – for å kjøpe større maskiner til den kommende masseproduksjonen.

Dermed fikk ikke kundene lenger de slitesterke, tettvevde kantene på buksene sine, det som kalles «selvedge». Vintage-vevene ble solgt tilbake til Japan hvor de opprinnelig ble laget. Men nå, ironisk nok, vil USA ha tak i disse vevene igjen. Og Japan vet å ta seg betalt.

Det første paret selvedge-bukser hos 3x1 koster derfor 7200 kroner. Skredderne tar vare på målene, og neste par blir vesentlig billigere – om enn betydelig dyrere enn de fleste dongeribukser.

– Japansk denim er det hellige gral i denne industrien. Den er dyr og sjelden, og de fleste amerikanske merker har ikke hatt råd til å kjøpe inn fra Asia. Men vi har fått tak på 360 forskjellige typer selvedge denim. Vi har verdens største samling under ett tak, noen av dem er forsåvidt «deadstock», altså at stoffet ikke produseres lenger, sier 3x1-grunnleggeren Scott Morrison, som mener det alltid har vært, og alltid vil være, kunder som ønsker det beste av det beste.

– Vi ønsker å lage verdens beste dongeri, intet mindre. Jo mer utdannet og opplyste kundene blir, desto mer vil interessen for skreddersydd og personaliserte klær øke, sier Morrison, som også står bak de to jeansmerkene Paper Denim & Cloth, og Earnest Sewn.

Selv om 3x1 med sitt avslørende glassbur og sine »



PERSONIFISERT. Jamal Motlagh eier Acustom Apparel, en butikk som selger skreddersyde hverdagsklær og bruker 3D-skannere som målebånd. Han tror fremtiden vil bringe mindre masseproduksjon av klær.



MÅLEBÅNDET MANGLER. – Vi skreddersyr klassiske pikéskjorter, kakibukser, shorts og dongeribukser til en rimelig pris, fordi vi har fjernet en essensiell del av den tradisjonelle produksjonen, sier Jamal Motlagh ved Acustom Apparel.

» lange historietimer viser alle kort mens de lager «verdens beste jeans», er de ikke nervøse for konkurranse. Butikkens ansatte tror Morrisons mangeårige personlige forhold til vevsfabrikkene i Japan, Italia og Tyrkia gjør butikken til en slitesterk flekk du ikke får vasket vekk.

– Scott får tak på stoffer ingen andre kan, sier James May.

– Dere snakker om dongeri som om det var gull?

– Vel, jeans har økt i popularitet og etterspørsel de siste årene, men selve produktet er relativt uforandret siden det ble oppfunnet for 120 år siden, sier Morrison.

– Verden krever mer, og er villige til å betale for det. Dongeri, og luksus-hverdagsklær, er blitt ett av de viktigste elementene i enhver persons klesskap.

3D-MÅLEBÅND. Noen gater lenger nord, i SoHo. En to meter høy, svart boks står i et hjørne, en maskin med forheng de kaller Molly, en 3D-skanner. Heller enn at en dyr mønstermaker bruker timer på å måle opp

ACUSTOM APPAREL

STARTET av Jamal Motlagh, som ville tilby rimelige, skreddersydde klær, målt på et enkelt vis.

MEDEIEREN, Charles Tse, står bak den unike soft-waren, et digitalt mønster-

system, til bruk i en 3D-skanner.

DET TAR RUNDT to uker få skreddersydd en polo-skjorte, dongeribukse eller et par kakibukser.

NETT acustom.com

centimeter for centimeter på kropp, så med kritt på et stykke tøy, har Molly redusert arbeidet til 30 sekunder, og det koster ikke stort mer enn å trykke «send».

– Hverdagsklær vil bli mer og mer spesiallaget, i fremtiden vil vi garantert se mye mindre masseproduksjon. Alle vil jo ha på seg noe unikt, men er det «tilgjengelig luksus», eller er det dette vil jeg aldri ha råd til-luksus? Er det skyhøye Tom Ford-priser, eller er det mulig å få skreddersydde hverdagsklær til de samme prisene som Ralph Lauren eller Hugo Boss? spør Acustom-eier Jamal Motlagh.

Den tidligere Harvard Business School-studenten startet Acustom for to år siden. Nå sitter han, upåklagelig kledd i streng sort og leken lilla, i en lærsofa inne på sitt visningsrom. På et lite glassbord ligger en gentlemanbok med tittelen «50 Exercises To Do With Your Suit On», samt en samling Esquire-magasiner. På toppen av et rødt kjøleskap står halvtomme vodkaflasker. Kaffemaskinen durer.

– Vi har muligheten til å skreddersy klassiske polo-skjorter i lycra eller bomull, kakibukser, shorts og jeans til en rimelig pris, fordi vi har fjernet en essensiell del av den tradisjonelle produksjonen, sier Motlagh.

De har også luket unna en litt beklemt følelse. – Jeg er halvnaken, en fremmed fyr tar på meg, overalt, berører skrittet mitt, vi er hjemme hos meg, alene ... det blir litt rart og ukomfortabelt, kan du si, sier Matan Steinfeld (29).

Whisky-distributøren bruker 120.000 kroner i året på klær, fordi han lever etter utsagnet «klær skaper folk». Han er for så vidt fornøyd med de personlige »



EN RAR MIKS. Matan Steinfeld bruker 120.000 kroner i året på klær, mest fordi han er «en rar miks». – Jeg finner sjelden standardklær som passer kroppen min. Armene er korte og torsoen lang, sier Steinfeld. Han fant løsningen i Molly, 3D-skanneren som ga ham denne turkise pikéskjorten.



DONGERI-VIP. 3X1-grunnlegger, Scott Morrison, mener han lager «verdens beste jeans», godt hjulpet av skredder Yu Zhu og skjæremaskinfører Qing Liu (til høyre). Hos 3X1 får kundene bestemme alle detaljer på de skreddersydde dongeribuksene – alt fra trådfarge til å velge stoff som er gått ut av produksjon.

Teknologien er fortsatt ikke feilfri, hvis det var tilfellet ville alle klesfirma i verden lage klær på denne måten

JAMAL MOTLAGH Acustom Apparel-eier

» skredderne sine, altså, men av og til kan håndmåling av lårene, skinkene, skuldrene og brystkassen føles invaderende. Og så tar det jo sin tid. Dette er to av tre grunner til hvorfor Steinfeld i dag står inne på Acustom. Den korte, muskuløse fyren med Prada-briller skal få seg en ny skreddersydd poloskjorte.

Steinfeld gir den tredje grunnen til at han nå er på vei inn i Molly.

– Jeg er ikke høy, men jeg er atletisk. Nakken min er medium, men armene er ganske korte, mens torsoen er lang, en rar miks. Derfor har jeg aldri funnet standardklær som passer meg, sier Steinfeld, som legger til at han ikke er opptatt av merkenavnet, så lenge tøyet passer perfekt.

Hvite lysblink fra alle kanter.

– Hold i håndtakene og vær rett i ryggen. Pust inn, så dypt ut. Når du er klar, trykk på knappen på høyresiden, og maskinen vil snakke med deg, sier Motlagh.

Klassisk musikk. Bach, og en kvinnestemme.

ANDRE SKREDDERSYDDE LØSNINGER

PÅ NETTSTEDET til australske Shoe of Pray, kan egne sko designes ved hjelp av et roterende 3D-bilde. shoesofprey.com

SKOBUTIKKEN Milk and Honey i Los Angeles har det samme systemet. milkandhoneyshoes.com

HOS BODY ROCK SPORT kan kvinner designe sin egen sports-bh. bodyrocksport.com

I LONDON holder Joseph Alexander Design til, hos ham kan alle designe sine egne joggesko. josephalexanderdesign.com

Steinfeld tenker: «Dette er jo morsomt, men sannsynligvis laget for å unngå klaustrofobiske kunder.» – Perfect, my man, du kan komme ut.

HURTIGFABRIKKEN. Fabrikken i Kina vil snart motta et 360-gradersbilde av Matan Steinfelds kropp, laget ved at 16 lyskastere registrerer alle hans overflater og lengder – et kroppskart med 200.000 datapunkter.

En vip-poloskjorte kan være klar innen én time, fra personen kommer inn ytterdøren, til klesplagget er ferdigprintet i Asia.

– Teknologien er fortsatt ikke feilfri, hvis det var tilfellet ville alle klesfirma i verden lage klær på denne måten, men 75 prosent av klærne som kommer tilbake fra fabrikken i Kina, passer som hånd i hanske, sier Motlagh.

Som enhver god selger, lover han en smule mer enn det han kan gi, og forteller at han har en egen sans for å avsløre om kundene er fornøyd med sluttproduktet.

– Det lyser av øynene deres. En god passform lurer verden, det forandrer mannens adferd! Altså, behøver du en skreddersydd poloskjorte? Nei. Vi er ikke løsningen for alle menn. Men vi er for våre menn, sier Motlagh og smiler bredt.

– Han vil få selvtilliten, damen han drømmer om og karrieren han ønsker seg, sier han. **D2**